

jih prislonili k hiši ter so se napotili proti Bregarju. Pomočnik je poklical mojstra in njegovega brata Ivana Ostanek, ki je po poklicu zidar. Ta družba je prepoznala, da so se pripeljali tatovi po blago, katerega so bili pokradli pred dnevi pri Bregarju in so ga skrili v njegov listnjak. Ko so vlomilci opazili, da jim preti nevarnost, so

se spustili v beg na kolesih. Pri zasledovanju je dobil Ivan Ostanek od enega izmed tatov strel pod srce. Hudo ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer mu že gre na bolje. Ze koj pri prvem zasledovanju so prijeli dva tata, a bili so štirje. Bregar je dobil pokradeno blago nazaj.

Veličastna proslava dvojnega jubileja na narodnem taboru v Črenšovcih

Spređaj smo opisali največastnejši spređod, katerega je dolejš doživela Slovenska Krajina v proslavo 20 letnice Jugoslavije in 25 letnice »Novine«.

Ko se je razvrstil tri četrt ure trajajoči spređod po ogromnem zborovalnem prostoru, na katerem je stala častna tribuna z oltarjem, se je podal voditelj dr. Anton Korošec s spremstvom z balkona »Našega doma« na zborovališče, kjer je bil deležen viharnega pozdrava 18 tisočglave ljudske množice.

Služba božja

Asistirano sv. mašo s cerkvenim govorom je opravil kot zastopnik škofa g. stoini dekan dr. Fr. Cukala, ki je tudi prečital pismo g. škofa dr. Iv. Tomažiča, v katerem je poslal vladika vsem zborovalcem pozdrav in blagoslov. Pobožnost pri službi božji je še posebno povzdigovala krasno in ganljivo ljudsko petje.

Voditelj Prekmurcev otvori tabor

Po sv. maši je otvoril tabor g. Jožef Klekl, voditelj Prekmurcev. Spomnil je navzoče na proslavo 20 letnice Jugoslavije, katera je prinesla Prekmurcem tolikanj zaželjeno svobodo v narodni državi. G. Klekl je naznanil zborovalcem, da bodo odposlane s tabora vdanostne brzojavke vsemu kraljevskemu domu, predsedniku vlade in škofu dr. Iv. Tomažiču. Za soglasno sprejetim predlogom g. Klekla je zaigrala godba državno himno, na govorniški oder je stopil z nepopisnim navdušenjem pozdravljeni g. notranji minister dr. Anton Korošec kot glavni govornik.

*

medsebojnem prepiru oba v zapor. Ogoljufani je bil še toliko nespameten, da je izpovedal po aretaciji, kako je napravil zaobljubo, če bo uspela ponarejevalna zadeva in bo naenkrat obogatel. Naročil je dragoceno razpelo za nov križ v zahvalo za primer, ako bo vsaj nekaj res od tega, kar mu je obetal lažni ponarejevalec.

Ko je plačal prav debelo potegavščino poleg go-tovine še z zaporom, ni hotel poravnati izdatkov ne za novo razpelo in ne za križ.

Zaarano zaobljubo je moral po prestani kazni izpolniti do pare natančno v pravem denarju. Zaobljubljenega križa sicer ni postavil, a je bil kljub temu deležen od vseh strani toliko škodoželjnih zbadljivk ter posmeha, da je hudo zbolel in odromal mnogo, mnogo prerano pod grudo.

Vse številne prevare z izdelovanjem denarja, katere je popisovalo časopisje v svarilo, ali pa so bile znane po bližnjih okolih, kjer so se dogodile, nikakor niso spametovale lahkovernežev. Večkrat ni postal previden ter pametnejši niti taisti, ki je že enkrat nasedel ter je naravnost silil in tiščal še drugič in tretjič v osleparjenje pod kako novo krinko.

Beseda dr. A. Korošca

Draga Slovenska Krajina!

Stoletja in stoletja po smrti kneza Koclja te nismo smeli pritisniti na svoje srce. Kakor mlada nevesta si nam bila skrivna in odtegnjena, naša ljubezen je morala biti ponižna in tiha. Šele pred 20 leti si se nam smela pridružiti in videli smo tvojo lepoto, tvojo dobroto in tvojo zvestobo. Danes slavimo na teh blagoslovljenih tleh Slovenije in Jugoslavije. Sedaj si naša in nihče te nam ne more več vzeti. In nam te tudi nihče vzel ne bo!

Namen slovenskih taborov

Nekateri mislijo in trdijo, da smo mi slovenski JRZovci pričeli s svojimi tabori in govori nekako volilno borbo. Daleč od cilja! Kdor tako misli, se zelo moti. Mi ne stojimo v volilni dobi. Tabori nam ne služijo za volitve, četudi to ne bi bilo nič hudega, tabori nam služijo, da vsemu svetu dokažemo svoja nacionalna in patriotska čustva, da pred vsem svetom priznamo svojo slovensko in jugoslovansko zavednost ter da izjavimo vsem in vsakemu svojo zvestobo in vdanost našemu kralju in vsemu kraljevskemu domu. Te tabore prireja naša stranka JRZ sama, oprta na svoje lastne ljudi in moči, to pa zato, ker nočemo in ne moremo skupaj sedeti z našimi starimi denunciantii, ki so nam opljuvali našo vdanost do države, do naroda in do Cerkve, nočemo pa tudi skupaj sedeti z internacionalnimi brezbožniki, brezdomovinci in prekucih. Mi pa smo, hvala Bogu, tudi močni in številni dovolj, da sami lahko

prirejamo tako veličastne narodne in državoljubne prireditve, kakar so naši tabori.

Dr. Korošec o narodnih manjšinah

Slovenska Krajina je, kakor že ime samo kaže, slovenska zemlja. Imamo pa na tej zemlji tudi nekaj tisočev Mažarov, po statistiki 7607, a Slovencev je 88.110. Toda teh Mažarov mi ne pritiskamo, ampak jih upoštevamo. Mislim, da se noben Mažar, ki živi pri nas v Jugoslaviji, ne pritožuje in ne more pritoževati. Mi smo polni obzira do narodnih manjšin in izpolnjujemo njih upravičene želje.

Mi pa imamo svojo kri tudi onkraj jugoslovansko-mažarske meje, in to Slovence, Hrvate in Srbe, teraj sestavne dele celotnega jugoslovanskega naroda. Te krvi ne zatajujemo in je kot čisti nacionalisti tudi ne moremo zatajiti. Naj govore številke: Slovencev je na Mažarskem 6087, Bunjevcev in Šokcev 150.312, Srbov 6078, tako da je jugoslovanskega nacionalnega elementa v Mažarski nad 160.000 duš.

Ti naši bratje v manjšini si želijo isto, kar želijo Mažari v Jugoslaviji zase. Obojestransko upoštevanje teh želj bi nedavno sklenjeno prijateljstvo samo utrdilo in potem bi bila Mažarska si bliže mirotvorni organizaciji Male zveze.

Jugoslavija in judovsko vprašanje

Drugod v Sloveniji nimamo judov, pač pa jih je malo število tukaj v Prekmurju, vsega 476. Vseh judov imamo v Jugoslaviji približno 70.000. Zato naj nekaj besed izgovorim tudi o danes pe-ročnem judovskem vprašanju. Pri nas v Jugoslaviji, čemur ste vsi priča, ne obstoji judovsko vprašanje. Jugoslavija je izmed redkih držav, katere to vprašanje ne vznemirja. To je najboljši dokaz, da judje pri nas uživajo polno zaščito zakonov, da se judje pri nas tretirajo kot ravnopravni državljani. Vse dobrote zakona se delijo enako judom kakor drugim državljanom, kajpada tudi vse strogosti zakona. Kar pa se tiče priseljavanja judov iz drugih držav, kar je danes na dnevnem redu, pa se držimo tega načela: Nabe-na država na svetu v današnjih priilikah ne želi, da se ji poveča število njenih manjšin, naj si bo to manjšina jezikovna, verska ali druga. Tega načela se drži tudi kraljevina Jugoslavija. Mislim, da je to v sedanjih priilikah pametno in zelo trezno stališče.

Dravsko polje je bilo preplavljeno z laži-ponarejevalci, ko je prestal Franc Rupnik prisojeno mu drugo večjo kaznen in je zapustil mariborsko kaznilnico 19. marca 1936.

Izpuščeni mojster na ogledih po zaposlitvi

Komaj je prestopil Rupnik prag kaznilnice in je zasijalo nad njim poletno sonce svobode, jo je urezal kar preko glavnega mariborskega mosta v svoje že večkrat omenjeno stanovanje ob Dravi, katero je bilo zanj ob vsakem času in še po tolikih letih pripravljeno ter na razpolago.

Bogznaj kolikokrat mu je prebrskala in prevrgla njegov stan policija. Iztaknila je marsikaj obtežilnega in mu je zaplenila dostikrat dragocene naprave ter ponarejevalne pripomočke. Do danes pa ni uspelo oblasti, da bi se bila polastila mojstrovega najdražjega predmeta — fotografskega aparata.

Rupnik hrani še danes nekeje skrito izredno posrečeno izdelano fotografsko lečo, s katero je ustvarjal na zagoneten in samo njemu znan način denarne posnetke, jih prenašal na kovinaste plošče in izdeloval mojstrsko posrečene potvorbe.

(Dalje prihodnjik)

denar in notar ga ji je izročil. Ko je Moncigallo odsedel svojo kaznen, ni hotela njegova »zaročenka« ničesar siliti o kakšni poroki, a tudi ne o tem, da bi vrnila denar. Sedaj si išče nesrečni »srečnic« dobitnik v igri pravice pri sodnikih.

Vroč reke

Huda potresna nesreča se je zgodila na japonskem otoku Hokaidu. Ves otok so pretresli hudi sunki, ceste, mostovi in železniške proge so bile razdejane. Devet vlakov je obstalo na odprti progi. Gladina jezera Kučara se je znižala za pol metra, istočasno pa je nastala v sosednem ozemlju poplava. Male reke, ki so prihajale z gora na severu, so no-sile deloma vrelo vodo s seboj.

Razlogi za prekmurski tabor

Toda vrnimo se zopet nazaj k Slovincem v Slovenski Krajini in k taboru, ki ga danos obhajamo! Vaše glasilo, vaš časopis »Novine Slovenske Krajine« od 4. septembra je navedlo lepo število razlogov, zakaj ste sklicali današnji tabor. Naj navedem samo one, ki se mi zdijo za politični zbor najvažnejše:

1. Ka smo dobili versko slobodščino, ka se nam ne sili na škodo vere drugi jeziki, šteroga ne bi razmeli, nego v milom slovenskom maternom jeziki se nam glasi boža reč v cerkvi in se več v soH.

2. Ka so se včakale naše »Novine«, ki so z ognjem krščanske ljubezni zagovarjale pravice našega naroda, 25 letnico svojega obstoja.

3. Ka je naš narod prišlo v lastno državo, v šteroj je v 20 letih več pripomočkov pridobilo, kak prije v stotina let;

4. Ka je prišlo po agrarnoj reformi do kruha i strehe.

5. Ka se je rešo strašne boljševiške oblasti.

Iz teh razlogov, ki jih navaja vaše glasilo, se razvidi, kako ste veseli, da vam je sedaj v Jugoslaviji omogočeno, da se v popolni svobodi lahko poslužujete millega materinega jezika v cerkvi, šoli, uradu in vsepovsod. Razen tega neprisljano in iskreno priznavate, da niste v stotini let prej dobili toliko pripomočkov za svoj narodni in kulturni razvoj kakor v teku 20 let, odkar ste sinovi in hčere velike Jugoslavije.

Da vas je prišlo toliko število na današnji tabor, je dokaz vaše hvalečnosti napram svoji narodni državi.

Se dva razloga, ki sta navedena v »Novinah« za obhajanje današnjega tabora, to je hvalečnost, da vas je Bog rešil boljševizma in hvalečnost za 25 letno delovanje »Novine«.

Časi, ko so tudi pri vas kakor po vsej Mažarski zavladale boljševiške oblasti, so bili strašni. Zato si jih tudi nihče več ne želi nazaj. In bodite mirni, oni se tudi več ne vrnejo, kajti Jugoslavija skrbno bdi nad tem, da se pri nas vse razmere razvijajo mirnim putem. Jugoslavija je dovolj močna, da na svoji zemlji ohrani red in mir.

Zahvala »Novinam« in g. Kleklu

Ta tabor pa naj izreče tudi zahvalo »Novinam«, ki že skozi 25 let budije med svojim ljudstvom ljubezen do našega jezika in ki imajo največjo zaslugo, da je narod z veseljem prišel v jugoslovansko državo. Duh tišinskega dr. Ivančiča, duh bogojanskega Baše in črensovskega Klekisa je vladal in še vlada v teh »Novinah« in gre neprestano po preizkušanih potih do vsestranskega napredka.

Izmed te trojice si še odini Ti, gospod Klekl, živ. Tebi je dal Bog doživeti, da se še udeležiš današnjega tabora, na katerem se je zgrnila vsa Slovenska Krajina okoli Tebe, da se Ti zahvali za vse Tvoje delo. In Slovenski Krajini se pridružuje tudi vsa Slovenija in vsa Jugoslavija v hvalečnosti za Tvoje narodno in domoljubno delovanje. Nič ne želimo bolj, kakor da semena, ki si jih sejal, vzkljujejo v bujno rast in donesejo bogat plod.

Zivela Slovenska Krajina!

Zivela Jugoslavija!

Zivela Slovenija!

Ostali govorniki in telovadni nastop

Za voditeljem dr. Korošcem so govorili še: ban dr. Marko Natlačen, prelat dr. Matija Slavič, ki si je na parliški mirovni konferenci največ prizadel, da je pripadla Slovenska Krajina Jugoslaviji, poslanec dolnjelendavskega okraja dr. Klar, poslanec murskosoboškega okraja Benko, banski svetnik Bajlec, črensovski župan Horvat, v imenu

je zdrav, pa vendar se lahko zgodi, da se prehladite zaradi majhne neprevidnosti. Zato mis-

lite že pri prvih znamenjih boleznii na Aspirin tablete in na »Bayer«-jev križ, ki jamči za pristnost!

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

10.000 Prekmurcev, ki živijo v Franciji, g. Camplin in končno se je zahvalil za izvedbo agrarne reforme g. Žišek.

Doslej najlepšo prekmursko narodno prireditve je zaključil popoldanski telovadni nastop, na katerem so se postavili pred tisočermi gledalci naši prekmurški telovadci.

*

Slovenska Krajina

»Slov. gospodar« »Novinam« in g. uredniku k srebrnemu jubileju

Zadnjo soboto je bila odkrita v Črensovelih na pročelju »Našega doma« spominska plošča za 25 letnico prekmurskega vodilnega in narodno-budnega glasila »Novine«. Ob tej priliki se spominja srebrnega jubileja prekmurskega tovariša »Slov. gospodar« z iskreno željo, da bi za Slovensko Krajino skozi dolgo dobo 25 let najbolj zaslužno glasilo že tolikanj utrjeno kulturno delo med brati onstran Mure krepko z blagoslovom spremljano nadaljevalo. Ob 25 letnici »Novine« želi »Slov. gospodar« uredniku in voditelju Prekmurcev g. Jožefu Kleklu trdnjega zdravja, da bi mogel svoje dobro ljudstvo voditi po krščanskih kulturnih vzorih do skrajnih mej svojega z največjimi zaslugami za osvoboditev in probuditev Slovenske Krajine spremijanega življenja!

*

Velika tombola v Murski Soboti. Prosvetno društvo priredi 9. oktobra veliko tombolo, ki bo do sedaj v Prekmurju izmed vseh največja. Ta dan morate priti vsi v Soboti, saj demov se boste lahko peljali z novim motornim kolesom, ki stane 9500 din, ali pa na katerem izmed desetih koles. Mogoče vam sreča nakloni šivalni stroj ali siamozveznico? Demov boste lahko šli običeni v nove obleke — moški v moško, ženske v žensko, obuti v nove zimске čevlje in ogrnjeni z novim hubertus-plaščem. Če vam bo nuzlo, si boste lahko kurili s klastro drv in si pekli potice z vročo moko. To so naše tombole. Razen teh pa še čaka na srečne izbrance nad tisoč drugih lepih dobilkov. Vrednost vseh dobilkov presega 35.000 din, cena srečki pa je samo 3 din. Zato 9. oktobra vsi v Soboti! Vsaj tri dinarje prinesite s seboj, pa se boste lahko bogati vrnili domov!

Turnišče. V četrtek, na Malo mašo, smo imeli farno »proščenjet. Vreme je bilo lepo, zato je

tudi od drugod prišlo več ljudi. Verniki beltinske fare so prišli s procesijo, katero je prišli zaradi odsotnosti g. dekanu sprejel g. kaplan ter jo je odpeljal v romarsko cerkev Matere milosti. Popoldne pa je bila veselica v osrednji gostilni gospe Balažič. Obisk je bil bolj slab, iz česar se da sklepati, da ni denarja. Zelo razveselivo in omembe vredno je dejstvo, da ta dan ni bilo običajnih preprirov in pretepa, ki so se prej malone na vsaki veselici ponavljali. Na zabavi sami pa stopi k meni znani vročekrvnež Franc ter mi pravi: »Gospod, vi ste dopisnik »Slov. gospodarja«, zato vas prosim, da napišete v list in sporočite vsemu svetu, da se bodo oni turniški fantje, ki so bili doslej največji razgrajati in vročekrvneži, poboljšali in želijo, da se bo odslej o njih slišalo samo lepe stvari. Saj je vendar lepše, če smo prijatelji z vsemi, pa naj bodo od koder koli. Žal mi je za vsa doslejšnja nepremišljena dejanja, ki sem jih v svoji vročekrvnosti storil, no, pa zanje sem že prejel zaslužno kazen. Šele sedaj, ko sem že dozorel, vidim, da je bilo vse neumno, zato hočem sam in z menoj tudi moji prijatelji, da se kaj sličnega več ne bo ponavljalo, ker je to bila sramota ne samo za nas, temveč za vso občino.« Odgovoril sem mu, da dopisnik nisem, vendar pa njegova in njegovih »pajdašev« S. T. in drugih sklepe z veseljem sporočim, ker bodo to vest Turniščani in ostali, ki imajo pri nas opravke, z veseljem vzeli na znanje. Daj Bog, da se bodo svojih sklepov res držali! Potem nič več ne boste slišali, da so v Turnišču tega in tega stekli, kar bo čast za vso občino, posebno pa za fante same. Če se bodo tega res držali, jim jaz zaskrat samo častitam, a drugič kaj drugega. — Blizu se koncu počitnic. Studentje zapuščajo starše in domove ter odhajajo v šole, kamor jih kliče dolžnost. — Pretekli teden se je na kolesu poškodoval g. Ivan Zadravec. Peljal se je namreč s sejma in ko je na nekem križišču malo nagleje zavil, je zaradi teže pakota, ki ga je peljal, zgubil ravnotežje, padel ter se precej poškodoval na nogi. — V petek smo imeli sejm. Bil je samo kramarski in poset je bil bolj majhen, čeprav je bilo sejmarjev-kramarjev več kot preveč. Težko je našim obrtnikom in trgovcem, da imajo samo mnogo stroškov, o prodaji ne morejo kaj prida.

Brašencl. Dolgo časa že imamo železniško progo, ki vodi mimo naše občine ter med Dokležovjem in Brašencl preseka precej prometno cesto, ki vodi preko mostu na Muri pri Veržaju na Sta-